

6. UČEBNÍ OSNOVY

6.1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk a literatura

Autoři:

Mgr. Hana Budíková

Mgr. Jana Kreichová

Mgr. Zdeňka Zbudilová

Mgr. Pavlína Ellis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně v časové dotaci podle učebního plánu. Předmět Český jazyk se skládá z Jazykové výchovy, Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy.

Vzdělávání v předmětu směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a k využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj. Vyučovací předmět je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty – má stěžejní postavení.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách, v některých ročnících jsou žáci děleni do skupin. Dalším způsobem jsou návštěvy knihoven, besed, muzeí. Aktivním prostředkem v osvojování komunikačních dovedností se stává vedle práce s knihou také internet. Některá témata (zejména literární) jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Do Českého jazyka a literatury integrujeme vybraná témata z těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl předmětu

- chápat jazyk jako důležitý a nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání (nástroj vzdělávání – čtení a psaní)
- **pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa**
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení se (obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka)
- sdílet čtenářské zážitky (čtení s porozuměním), rozvíjet pozitivní vztah k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu
- **rozvíjet pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektovat kulturní rozmanitost**

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání, správnému třídění informací, užívá funkční terminologii, klade důraz na individuální rozdíly mezi žáky a jejich znalostmi.

Žáci pod vedením učitele

- vyhledávají a třídí informace, které propojují ve vyšší významové celky
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- užívají správně terminologii
- užívají aktivně prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává úkol, který předpokládá více různých variant řešení.

Žáci pod vedením učitele

- vyhledávají informace k řešení problému
- využívají již dříve získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- rozhodují o vhodných způsobech řešení

Kompetence komunikativní

Učitel podporuje u vybraných úkolů práci ve skupině, aktivně žáky vede k toleranci a výstižné argumentaci.

Žáci pod vedením učitele

- přesně formulují a vyjadřují své myšlenky a názory logicky, výstižně a kultivovaně
- dokáží se vyjádřit jak formou písemnou, tak ústní
- zapojují se do diskuse, naslouchají jiným lidem a dokáží reagovat na jejich podněty
- rozumí různým druhům textu a využívají informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky podporuje, vyžaduje slušné chování, vede je k dodržování pravidel

Žáci pod vedením učitele

- spolupracují ve skupinách
- spoluvytváří vhodné klima a příjemnou atmosféru pro práci

Kompetence občanské

Učitel žáky podporuje v jejich činnostech, motivuje je k zájmu o národní tradice a kulturu.

Žáci pod vedením učitele

- jsou vedeni učitelem k ochraně národních tradic a historického a kulturního odkazu
- respektují náboženské a jiné přesvědčení lidí
- účinně se zapojují do kulturního života

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování základních bezpečnostních pravidel při práci, podněcuje žáky k využívání osvojených vědomostí i dovedností v běžném životě.

Žáci pod vedením učitele

- dodržují bezpečnostní pravidla
- si osvojují hygienu práce
- využívají svých znalostí, schopností a dovedností v běžném životě

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura			Období: 1. – 2.
Očekávané výstupy oblasti	Očekávané výstupy školní	Učivo	Ročník	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Komunikační a slohová výchova				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte umělecké a naukové texty s důrazem na správnou techniku - intonaci	praktické čtení – technika	1.	
	Uplatňuje získané čtenářské dovednosti			
	Naslouchá pozorně čtenému textu	praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné)	1.	
		poslech literárních textů		
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Uposlechne pokynů spolužáků i dospělých	komunikační žánry – pozdrav, oslovení prosba, omluva, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení	1. – 3.	
	Dokáže se omluvit, pozdravit, požádat			
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Udržuje pořádek a čistotu na svém pracovním místě	základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	1. – 3.	
	Drží správně jakoukoli psací potřebu			
	Sedí správně při písemném projevu			

Jazyková výchova				
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozezná graficky i sluchově krátké a dlouhé samohlásky	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově věta, druhy vět	1. – 2.	
	Rozdělí slovo na slabiky			
	Správně vyslovuje hlásky			
	Rozezná slovo, větu			
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu	Dokáže vysvětlit význam slov	slova a pojmy význam slov antonyma	1.	
Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat	Rozezná začátek věty a napíše velké písmeno na jejím počátku	pravopis – lexikální – znalost správného pravopisu psaní velkých písmen	1.	
	Rozezná typická vlastní jména osob a zvířat			
Literární výchova				
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Reprodukuje text	zážitkové čtení a naslouchání	1. – 3.	
	Přednese báseň, úryvek prózy	literární druhy a žánry – rozpočítadla, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář, pohádka		
	Vysvětlí kdo je spisovatel, básník, ilustrátor			
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu přiměřeně věku	Ztvární některou postavu	dramatizace	1. - 2.	
	Vypráví o přečteném textu			
	Zná základní literární pojmy a vysvětlí je	základní literární pojmy – divadelní představení, herec, režisér		

Komunikační a slohová výchova				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte pozorně a plynule	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	2. – 3.	
	Uplatňuje přirozenou intonaci			
	Využívá čtení jako zdroje informací	věcné čtení		
	Naslouchá pozorně čtenému textu	naslouchání – -soustředěné -vyjádření kontaktu s partnerem		
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše plynule a úhledně	žánry písemného projevu – adresa, blahopřání pozdrav z prázdnin, omluvenka	2.	
	Píše formálně správně druhy žánrů písemného projevu			
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Dodržuje daná pravidla	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	2.	
Pěčlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Správně používá slovní přízvuk a vhodně intonuje	základní techniky mluveného projevu - výslovnost	2.	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Vybírá správné prostředky pro komunikace	základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	2. – 3.	
		mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta		
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Dokáže vyprávět příběh, pohádku, povídku na základě ilustrované osnovy	vypravování dialog na základě obrazového materiálu	2.	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Dodržuje nacvičené tvary písmen a číslic	technika psaní – úhledný pís. projev automatizace psacího pohybu	2. – 3.	
	Spojuje nacvičené tvary do slabik, slov, vět			

	Udrží čistotu ve svých sešitech	odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu čitelný a přehledný písemný projev		
	Dokáže zkontrolovat vlastní písemný projev a případně opravit chyby			
Jazyková výchova				
Porovnává významy slov – slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	Vysvětlí význam určitého slova	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, homonyma	2.	
	Vyhledá daná slova v textu nebo je správně užije v mluveném i psaném projevu			
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Zařadí slovo do určitého slovního druhu	třídění slov seznamování se s některými slovními druhy	2. – 3.	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Určí slovní druh daného slova	ohebné a neohebné slovní druhy	2. – 3.	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen	Vyjadřuje se spisovně	souvislý mluvený projev modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) význam slov	2.	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Dokáže využívat spojky a spojovací výrazy	věta jednoduchá a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2.	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Vyhledá v textu určitý druh věty	druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	2.	
	Dokáže vytvořit druhy vět podle postoje mluvčího			
	Využívá správnou intonaci vět			
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, slova s ú/ů	Zná a aplikuje pravopis dle očekávaného výstupu	lexikální pravopis: měkké a tvrdé souhlásky slova s ú/ů	2.	

Odůvodňuje a píše správně písmena na začátku v typických příkladech místních pojmenování, vlastních jmen osob a zvířat, vět	Zná a aplikuje pravopis dle očekávaného výstupu	lexikální pravopis: psaní velkých písmen – -na začátku vět - ve vlastních jménech	2.	
Literární výchova				
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozezná prózu od veršovaného díla	základy literatury – poezie (báseň, rým, sloka, přednes) Próza (pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	2. - 3.	
	Rozezná pohádku od vyprávění			
	Dokáže podle svých možností přednést báseň, přečíst prózu			
Komunikační a slohová výchova				
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Využívá správného frázování při mluveném projevu	základy techniky mluveného projevu – tvoření hlasu, napodobování různých zvuků, dýchání	3.	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Dokáže vést dialog	zahájení a ukončení dialogu, vyprávění střídání rolí mluvčího a posluchače	3.	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Napíše krátká sdělení	formální úprava textu zpráva, pozvánka, vzkaz, popis	3.	
Jazyková výchova				
Vyhledá v textu slova příbuzná	Pozná příbuzná slova podle kořenu	stavba slova – kořen, část předponová a příponová	3.	
	Tvoří slova příbuzná			
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary přídavných jmen a sloves	Vyjadřuje se spisovně	základy morfologického pravopisu – podstatná jména a přídavná jména	3.	
Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve	Zná vyjmenovaná slova	vyjmenovaná slova	3.	

vyjmenovaných slovech	Používá vyjmenovaná slova v praxi			
Literární výchova				
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Čte s porozuměním	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	3.	
	Plní požadované úkoly týkající se textu			
Komunikační a slohová výchova				
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Zpracuje jednoduchá sdělení	žánry písemného projevu – zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis	4.	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Dokáže používat telefonické přístroje	zahájení a ukončení dialogu	4.	
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte plynule a srozumitelně	technika čtení znalost orientačních prvků v textu – odstavec, strana, list, kapitola,...	4. - 5.	
	Rozezná orientační prvky v textu			
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Najde a zapíše podstatné informace	čtení vyhledávací klíčová slova	4. – 5.	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vyhledá a zopakuje podstatná fakta	naslouchání aktivní – zaznamenat slyšené reagování otázkami	4. – 5.	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Vyjádří svůj názor na reklamu	reklama	4. – 5.	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Využije správnou techniku v mluveném projevu	technika mluveného projevu	4. – 5.	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Náležitě se vyjadřuje k dané situaci	vyjadřování závislé na komunikační situaci	4. – 5.	

Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Zná rozdíly mezi jednoduchými komunikačními žánry	technika psaní: jednoduché komunikační žánry oznámení, zpráva, dopis	4.	
	Dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy	technika psaní: inzerát jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník	5.	MV – receptivní činnost
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Sestaví osnovu	vyprávění osnova	5.	MV – receptivní činnost
	Vypráví podle osnovy			
Jazyková výchova				
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Pozná rozdíly ve významu slov	antonyma, synonyma, homonyma	4.	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Rozloží slovo na jednotlivé části	stavba slova – kořen, část předponová a příponová, koncovka	4.	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Určí slovní druhy u slov	slovní druhy	4.	
	Používá správné tvary slov	tvary slov		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Určí u podstatných jmen správné mluvnické kategorie	koncovky podstatných jmen	4.	
	U sloves určí osobu, číslo, čas	časování sloves a koncovky v přítomném čase		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Využívá slov spisovných i nespisovných ve svém projevu	zdrobněliny nářečí hovorová čeština	4. – 5.	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Určí základní skladební dvojici ve větě	základní skladební dvojice	4. - 5.	
	Pozná větu s nevyjádřeným podmětem	podmět nevyjádřený	5.	

Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Obměňuje věty a souvětí	věta jednoduchá a souvětí	4. - 5.	
	Rozliší větu jednoduchou a souvětí			
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Vybere vhodné spojovací výrazy	spojovací výrazy souvětí	5.	
	Najde ekvivalent spojovacího výrazu			
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Určí druhy a vzory přídavných jmen	koncovky přídavných jmen	5.	
	Určí druhy zájmen a číslovek, skloňuje je	Skloňování ohebných druhů		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Využije znalosti o shodě	shoda přísudku s podmětem	5.	
Literární výchova				
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zapíše a ilustruje svou četbu	zážitkové čtení vlastní výtvarný doprovod	4. – 5.	
Volně reprodukuje text podle svých schopností	Převypráví text	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	4. – 5.	
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Seznámí se s literárními žánry	literární druhy a žánry – bajka, povídka	4. - 5.	
	Zná odlišnosti literárních žánrů			
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Pozná verš, najde rým i přirovnání	verš, rým, přirovnání	4. – 5.	
	Používá literární terminologii			
Tvoří vlastní literární text na dané téma podle svých schopností	Vytvoří jednoduchý literární text podle zadání	říkanka, povídka, hádanka, rozpočítadlo, pohádka	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Předmět: Český jazyk a literatura		Období: 2. stupeň
Očekávané výstupy oblasti	Očekávané výstupy školní	Učivo	Ročník	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova				
Pracuje s PČP, SSČ, SMČ	Aktivně se podílí a zapojuje do činností, které vedou k upevňování dovedností a využívání znalostí o jazykové normě Dokáže vymezit pojem JAZYK, vysvětlí jeho vznik a vývoj Uvede příklady, kdy a kde se užívá jeho spisovné podoby Vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, tvarosloví, skladba, hláskosloví, nauka o tvoření slov, stylistika Rozumí pojmu dialekt naučí se využívat a orientovat v jazykových příručkách (PČP, SMČ,SMČ)	Obecné poučení o jazyce	6.	
Spisovně vyslovuje česká slova	Rozpozná hlásky znělé, neznělé Rozumí pojmu podobnost znělosti Aplikuje hlavní přízvuk slova Správně intonuje větu podle obsahu Používá pauzu, důraz, mění tempo podle výpovědi	Zvuková stránka jazyka	6.	
V písemném projevu zvládá lexikální, slovotvorný a morfologický	Používá terminologii stavby slova Dokáže provést slovotvorný rozbor Objasní zdvojené souhlásky	Stavba slova a pravopis	6.	

	Používá správně podle smyslu slov vybrané předpony Správně zdůvodňuje a píše pravopis předpon, hlásek a hláskových skupin Vysvětlí významové rozdíly slov lišících se předponou (např. shlédnout-zhlédnout) Dle svých možností zvládá pravopis i/y po obojetných souhláskách, rozšiřuje o znalost dalších slov příbuzných podle PČP			
Správně třídí slovní druhy Vědomě používá spisovné tvary ve vhodné komunikační situaci	analyzuje slovní druhy Prakticky je v textu rozpozná, sám uvede věty s jejich použitím Skloňuje a časuje ohebné slovní druhy podle vzorů Pracuje s různými druhy PJ (K-A, P-H-L) Sám uvádí příklady a v textu vyhledává PŘJ, určuje jejich mluvnické kategorie, skloňuje dle vzoru, stupňuje Umí vytvořit jmenný tvar Vyhledá v textu zájmena a určí jejich druh Skloňuje správně vybraná zájmena osobní, přivlastňovací, jejich tvary doplňuje pravopisně správně do textu Rozlišuje druhy číslovek a uvádí příklady Skloňuje je (vzory), čte a zapisuje různým způsobem Charakterizuje slovesa Ve správném pořadí používá a určuje ml. kat. Zadané tvary tvoří z infinitivu, opačně pracuje v textu	Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky	6.	

	Zdokonaluje aktivní používání podmiňovacího způsobu Vědomě používá zdůvodnění pravopisu sloves v přítomném čase a ve shodě podmětu s přísudkem	Slovesa		
	upevňuje terminologii, graf. značení a poznávání základních vět.členů(otázka) Rozlišuje přísudek slovesný, jmenný se sponou Vyhledá podmět vyjádřený jménem a nevyjádřený Vysvětlí a používá pojem větný člen HOLÝ, ROZVITÝ Rozčleňuje, přiřazuje a fixuje otázky k rozvíjejícím vět. členům: Pt, PK, Pu Vědomě používá správné zdůvodnění VJ x souvětí	Skladba	6.	
Komunikační a slohová výchova				
Formuluje jednoduché texty na základě vlastních zkušeností Na základě osnovy převypráví příběh Odlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Dle svých individuálních schopností se aktivně zapojuje do stylistických činností (SPU) Za pomoci vlastní fantazie píše příběhy na zadané téma Dorozumívá se vhodnými jazykovými prostředky Využívá vhodnou slovní zásobu Odlišuje spisovný a nespisovný jazyk Orientuje se ve stavbě textu Sestavuje osnovu k danému textu Vytváří osnovu k vlastnímu textu	Vypravování – osnova typické rysy vypravování	6.	
Volí vhodnou slovní zásobu Aktivně vyhledává informace Informace zpracovává na základě předem stanoveného systému	Poznatků z ostatních vyučovacích předmětů využívá k aktivnímu popisu Pracuje s vhodnou slovní zásobou Pracuje s odborným textem Vyhledává termíny	Popis - předmětu, osoby, děje, pracovního postupu + využití v jiném předmětu	6.	

	Osvojuje si jejich význam Uspořádává informace s ohledem na jejich účel			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení Rozlišuje subjektivní a objektivní informace Učí se rozpoznat manipulativní komunikaci v médiích	Orientuje se v denním tisku Rozpozná rozdíl mezi zprávou a oznámením Prakticky vytvoří jednoduchou zprávu a oznámení za konkrétním účelem Porovnává pojetí různých tiskovin	Zpráva a oznámení	6.	Mediální výchova
Využívá dosavadních poznatků a zkušeností k tvořivé práci s textem Píše na základě svých dispozic a zájmů	Rozliší dopis osobní a úřední Podle osnovy napíše jednoduchý dopis osobní se všemi základními složkami textu Člení myšlenky do odstavců	Dopis - vytvoření jednoduchého osobního dopisu, stavba textu, rozdíly mezi dopisem osobním a úředním	6.	
Využívá základy studijního čtení Vyhledá klíčová slova v textu Formuluje hlavní myšlenky textu Vytvoří stručné poznámky	Vyhledává v encyklopedických a jazykových příručkách, poznatků využívá k tvořivé práci s textem Pojmenuje hlavní myšlenky textu Vytváří stručné poznámky, výpisky nebo výtah	Jak se učíme - hlavní myšlenky textu, výpisky, výtah	6.	
Literární výchova				
Čte daný text s porozuměním Orientuje se v základních literárních druzích a žánrech Uvádí nejznámější představitele	Vyhledává v textu a pojmenovává charakteristické rysy pohádky Vyjmenuje známé autory pohádky Dokáže převyprávět, doplnit text Pohádky (rozvoj fantazie) Orientuje se v těchto lit. žánrech Uvádí typické příklady, jejich odlišnosti Recituje z paměti vybraný text Zapojuje se do dramatizace textu	Ústní lidová slovesnost Pohádky (klasická, moderní) Báje Pověsti Lidová píseň Próza, poezie, drama, lyrika, epika	6.	Výtvarná výchova Hudební výchova

Stručně reprodukuje přečtený text Jednoduše popisuje stavbu příběhu Vlastními slovy hodnotí hlavní hrdiny z různých pohledů	Reprodukuje přečtený text, odhalí a formuluje zápletku příběhu Vyhledá v textu charakteristické rysy hrdiny	Dobrodružná literatura Literární hrdina	6.	
Porovnává zpracování obdobných témat různými autory	Srovnává vypravování různých autorů, různá prostředí, vyvozuje společné rysy	Svět lidí a zvířat	6.	Přírodopis
Vyhledá charakteristické rysy bajky Formuluje zápletku Odhaluje jinotaj Vyvozuje poučení	Poznává základní rysy bajky Poznává a uvádí příklady personifikace Odhalí alegorii v příběhu, vyvodí obecné poučení Uvádí příklady autorů bajek	Bajka	6.	
Seznamuje se s pojmem balada Odhaluje typické rysy balady Čte a recituje zvolený text s přednesem	Poznává základní rysy balady Čte s přednesem a prožitkem	Balada	6.	
Učí se rozlišit hodnotnou a konzumní literaturu Formuluje písemně i ústně své dojmy z četby	Vypravuje v jednoduché podobě obsah ukázky Pojmenovává jazykové a výrazové prostředky, vyhledává v textu jejich konkrétní příklady	Dětský hrdina	6.	
Porovnává podobně zpracovanou tematiku od různých autorů Vyhledá informace o autorech z různých dostupných zdrojů	Vyhledá a pojmenuje v textu jazykové a výrazové prostředky charakteristické pro humornou a satirickou literaturu Samostatně doplňuje informace o autorech	Humor v literatuře	6.	
Jazyková výchova				
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci V písemné, projevu zvládá pravopis morfologický	Aktivně se podílí a zapojuje do činností, které vedou k upevňování dovedností a využívání znalostí o jazykové normě Zopakuje si a upevní vědomosti získané o ohebných sl. druzích v 6. roč. Charakterizuje a rozlišuje neohebné sl. druhy Rozeznává druhy příslovčí a způsob	Tvarosloví Příslovce	7.	

	jejich tvoření Umí pojmenovat funkci předložek a dokáže je vyhledat Rozlišuje pojem předložka vlastní a nevlastní Vědomě používá a zdůvodňuje předložky s, z Zná funkci a druhy spojek, synonymně je používá Rozpozná částice na začátku vět Umí charakterizovat citoslovce a uvést příklady	Předložky Spojky Částice Citoslovce		
Pracuje s Pravidly českého pravopisu V písemném projevu zvládá pravopis lexikální	Pracuje se SSČ Používá pravidla psaní velkých písmen, zvl. se zaměřením na názvy po předložce, několikaslovné názvy a názvy národností	Pravopis	7.	
Rozpoznává přenesená pojmenování	Umí definovat pojem slovo Vysvětlí jeho význam věcný a mluvnický, uvádí příklady Rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná V textu vyhledá a pojmenuje synonyma, homonyma, antonyma – uvádí své příklady	Význam slov	7.	
V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Vědomě pracuje s pojmem část podmětná a přísudková Orientuje se v pojmech věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent – vytváří je Poznává podmět vyjádřený různými sl. druhy Používá různá sponová slovesa v přísudku Průběžně upevňuje znalost rozvíjejících	Skladba	7.	

	vět. členů – log. otázku Zopakuje si pojem souvětí VH, VV			
Komunikační a slohová výchova				
Volí výstižné jazykové prostředky vhodné k dané komunikační situaci Odlišuje spisovný a nespisovný projev	Charakterizuje slohový útvar Ovládá stavbu vypravování (úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení) Využívá vhodné jazykové a výrazové prostředky Vypravuje jednoduchý příběh v ich-formě	vypravování	7.	
Pracuje s dostupnými zdroji informací Ověřuje daná fakta Vyhledá klíčová slova v textu Formuluje hlavní body postupu Uspořádá informace v textu s ohledem na jejich účel	Upevňuje základní poznatky o popisu výrobku a popisu pracovního postupu Aktivně využívá výstižnou slovní zásobu Učí se systematickosti v popisu Seznamuje se s pojmem termín	popis - výrobku - pracovního postupu - uměleckého předmětu	7.	Pracovní činnosti
Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení	Poznává slohový útvar podle výrazových prostředků Vyhledává v textu charakteristické rysy Samostatně vytváří jednoduché styl. prostředky (metafora, personifikace)	líčení - jazykové a výrazové prostředky	7.	
Volí vhodnou a výstižnou slovní zásobu vzhledem k záměru vyjádření	Rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní Pozná přímou a nepřímou charakteristiku Využívá vhodné jazykové a výrazové prostředky Jednoduše charakterizuje známou osobu	charakteristika osob	7.	
Volí výstižná a podstatná fakta k vytvoření textu Uspořádá fakta podle předem dané osnovy Využívá poznatků o jazyce a stylu k jazykově i věcně správnému pís. projevu	Seznamuje se s účelem životopisu Aktivně používá ustálenou formu životopisu V jednoduché podobě formuluje vlastní životopis	životopis	7.	Dějepis

Poznatků o jazyce a stylu aktivně využívá k tvořivé práci s textem	Chápe účel dokumentu Ovládá jednoduchou ustálenou formu	žádost	7.	Mediální výchova Informatika
Formuluje hlavní myšlenky Uspořádá písemně dané informace za stanoveným účelem	Zformuluje a zajímavě zpracuje jednoduchou pozvánku Umí postihnout nejdůležitější potřebné informace	pozvánka	7.	Mediální výchova Výtvarná výchova Informatika
Literární výchova				
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele Aktivně pracuje s jazykem lit. díla	Rozlišuje tyto základní pojmy Orientuje se v jejich stavbě	základní literární pojmy - próza, poezie, drama	7.	
Vyhledá informace a příklady textů a autorů v různých typech zdrojů (encyklopedie, knihovna, internet...)	Chápe základní rozdíly mezi lyrikou a epikou V textu prakticky vyhledá char. rysy	lyrika, epika, lyricko-epické žánry	7.	
Volně reprodukuje přečtený text Formuluje ústně i písemně dojmy z četby Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Charakterizuje pojem pověst, kronika Srovnává zpracování stejných historických témat různými autory	pověsti, historické příběhy	7.	Dějepis Občanská výchova
Jednoduše popisuje stavbu ukázky Převypráví čtený text formou odpovídající žáku 7. ročníku	Seznamuje se s pojmem povídka Vyhledá základní myšlenku textu Rozlišuje vypravování v ich-formě a er-formě, převede krátký úsek z jednoho typu vypravování do druhého Orientuje se v hlavních postavách, hodnotí jejich roli Převypráví krátký úsek	povídka	7.	
Tvořivě pracuje s literárním textem	Chápe základní rozdíly mezi oběma pojmy Umí je charakterizovat, vyhledat hlavní rysy Dramatizuje vhodnou ukázkou	balada, romance	7.	Dějepis Hudební výchova
Vyhledává potřebné informace v dostupných zdrojích	Pojmenuje hlavní myšlenku příběhu Charakterizuje hlavního hrdinu Rozliší postavy kladné a záporné	dobrodružná literatura	7.	

	Orientuje se ve stavbě textu			
	Seznamuje se s prvky sci-fi literatury	sci-fi literatura	7.	
	Formuluje téma příběhu Odhalí jinotaj Vlastními slovy vyjádří poučení z příběhu	bajka	7.	Přírodopis
Jazyková výchova				
V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Aktivně se podílí a zapojuje do činností, které vedou k upevňování dovedností a využívání znalostí o jazykové normě Zopakuje si a upevní vědomosti získané v učivu o skladbě z předchozích ročníků Dokáže se zeptat na vedl. větu Pojmenuje vedlejší věty, doplní jejich přehled o větu doplňkovou Rozlišuje přívlastek postupně rozvíjející, těsný, volný Vhodně užívá větný ekvivalent Pracuje s pojmem souvětí podřadné, VH, VV Užívá označení věta řídící, závislá Umí graficky znázornit stavbu SP a SS Dokáže vyjmenovat významové poměry Rozlišuje jednotlivé spojky těchto poměrů Rozpozná významový poměr mezi několikanásobným VČ a souvětím Ovládá interpunkci v SP, SS	skladba	8.	
Samostatně pracuje s PČP, SCS, SMČ Spisovně vyslovuje a běžně užívá cizí slova	V případě potřeby používá Pravidla ČP Pojmenuje základní pravidla skloňování obecných slov přejatých Umí vyhledat jejich původ a význam Uvádí příklady vid. dvojic	tvarosloví	8.	

	Průběžně: opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících. Pracuje s textem, rozvíjí své myšlení. Spolupracuje s ostatními.			
Komunikační a slohová výchova				
Využívá vhodné spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Pracuje s textem, vyhledá klíčová slova, uspořádá získané informace	Zopakuje si vědomosti ze 7. ročníku Vyhledá jazykové prostředky vnější a vnitřní charakteristiky Rozliší kladné a záporné vlastnosti Rozliší charakteristiku přímou a nepřímou Vybere z krásné literatury ukázkou charakteristiky lit. postavy, vypíše zajímavé jazykové prostředky Vybere si vhodnou literární postavu a vypracuje její charakteristiku	Charakteristika - obecně Charakteristika-literárních postav	8.	
V textu rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení V práci s textem využívá vlastní fantazie Vypracuje předem výstižnou osnovu Využívá vhodnou slovní zásobu a osvojené jazykové a výrazové prostředky	Upevní si vědomosti ze 7. ročníku Pracuje s textem Vyhledá básnické obrazy, v beletrii najde příklady subj. zabarveného popisu Tvořivě pracuje s metaforou, přirovnáním, personifikací Napíše líčení přírody, pracuje podle předem vypracované osnovy	Subjektivně zabarvený popis (líčení)	8.	Výtvarná výchova Přírodopis
Pozorně pracuje s daným textem V textu se orientuje Vyhledává podstatné informace	Pracuje s textem Chápe rozdíl mezi osnovou, výpisky a výtahem Využívá čtení jako zdroj informací Analyzuje přečtený text, hodnotí ho Vyhledá a vypíše z textu důležitá fakta Slova, kterým nerozumí, objasní pomocí slovníků Zpracuje výtah z určeného textu Poznatků o učivu využívá i v dalších předmětech	Výtah	8.	

Využívá základy studijního čtení (vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, dále s nimi pracuje) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vyjadřuje se kultivovaně vhodnými jazykovými prostředky V mluveném předem připraveném ústním projevu vhodně užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči	Vysvětlí pojem výklad a uvede jeho využití V textu vyhledá odborné termíny domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a sousloví Pracuje se slovníky (SSJČ, Slovník cizích slov (objasnění neznámých slov) Opírá se o předem získané teoretické znalosti i praktické dovednosti Vypracuje výklad, jednoduchý výklad prezentuje před spolužáky v ústní formě	Jednoduchý výklad - písemný i ústní	8.	
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení v textu Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a stylisticky správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých schopností	Ústně diskutuje na dané téma V textu vyhledá znaky typické pro úvahu Porovná úvahu s výkladem Shromáždí vhodné jazykové a výrazové prostředky, obrazná vyjádření V chybném textu odstraní chyby v opakování sloves, nahradí výrazy vhodnějšími Uvede možnosti, jak úvahu začít Zapíše jednoduchou úvahu na vybrané téma Zapojuje se do diskuse (např. na téma média), argumentuje, logicky odpovídá	Jednoduchá úvaha	8.	Mediální výchova ČJ, RV, OV, Informatika
Literární výchova				
Uvede významné představitele doby Popisuje jazyk literárního díla	Časově zařadí toto období Vysvětlí okolnosti vzniku této fáze Charakterizuje období Vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky, díla Přečte ukázky z jejich děl Pracuje s textem, vyhledává souvislosti, odlišnosti Porovnává hrdiny	Literatura doby národního obrození	8.	Dějepis Občanská výchova Hudební výchova Výtvarná výchova

Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla Uvede výrazné představitele doby Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Charakterizuje romantismus, časově ho vymezí Uvede nejvýznamnějšího představitele romantismu u nás Přečte vybrané ukázky, vyhledá jazykové prostředky Naučí se z paměti vybraný úryvek Seznámí se s ukázkami dalších autorů Rozliší román, povídku, bajku, novelu Zhlédne a porovná některé filmové adaptace s knižní předlohou Orientuje se v zápisu filmového scénáře Rozpozná řeč autora a řeč postav V poezii rozlišuje lyriku a epiku Pracuje se stavbou básně	Od romantismu k moderní literatuře	8.	Dějepis Občanská výchova Hudební výchova Výtvarná výchova
Reprodukuje přečtený text Vlastními slovy interpretuje smysl díla Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, z návštěvy divadelního a filmového představení	Vyjmenuje představitele klasické světové literatury Přečte si ukázky z děl světových autorů Rozpozná základní rysy individuálního stylu autora Formuluje názory na umělecké dílo Porovná ztvárnění jednoho námětu v literární, dramatické i filmové podobě	Setkání se světovou literaturou	8.	VEGS – lidské vztahy v literatuře v rámci různých národů Dějepis Občanská výchova
Uceleně reprodukuje přečtený text Rozlišuje základní literární druhy a žánry Porovnává různá ztvárnění téhož námětu Vyhledává informace v knihovně a v jiných informačních zdrojích	Vypráví vybraný biblický příběh Vyjmenuje nejznámější biblické postavy a uvede k nim základní informace Vypráví o vzniku, stavbě, jazyku a rozdělení bible Přečte si ukázky ze starší české literatury a uvede jazykové odlišnosti Objasní pojem kronika, uvede příklad Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice Charakterizuje literaturu doby husitské Uvede některá díla J. Husa, příčiny jejich vzniku Poslechne si nahrávky ze starší české literatury, chorálu	Setkání se starší literaturou - bible - starší česká literatura	8.	Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova Občanská výchova

	Charakterizuje dobu pobělohorskou Vysvětlí myšlenky J. A. Komenského a uvede jeho nejznámější díla			
Jazyková výchova				
Samostatně pracuje se SMČ Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu	Aktivně se podílí a zapojuje do činností, které vedou k upevňování dovedností a využívání znalostí o jazykové normě Vysvětlí rozdělení jazyků slovanských Vyjmenuje jiné indoevropské jazyky – umí zařadit jazyky našich sousedů Rozpozná v ukázce jazyk spisovný od nářečí a obecné češtiny Pojmenuje nespisovné prostředky	Obecné poučení o jazyce	9.	
Samostatně pracuje s PČP	Vyjmenuje rozdělení českých hlásek, rozliší dvojhlásku Odlišuje pravopis a výslovnost slov přejatých běžně užívaných	Zvuková stránka	9.	
Samostatně pracuje se SMČ V písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný	Uvede příklady způsobů obohacování slovní zásoby Prakticky prokáže analýzu tvoření slov Vědomě používá pravopis související se stavbou slova a tvořením slov	Tvoření slov	9.	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální	Zopakuje si učivo o významu slov z nižších ročníků (jednoznačná x mnohoznačná, synonyma, homonyma...)	Význam slova	9.	
Správně vyslovuje cizí slova	Zopakuje si a upevní vědomosti získané o slovních druzích z předchozích ročníků Skloňuje obecná PS Skloňuje vlastní cizí jména Analyzuje slovesné třídy Vysvětlí užití přechodníku, rozliší jeho podoby	Tvarosloví	9.	
V písemném projevu věty jednoduché a souvětí zvládá pravopis syntaktický	Zopakuje a upevní vědomosti získané v předchozích ročnících Pojmenuje způsoby vyjádření závislosti členů na členech řídících	Skladba	9.	

	Vyhledává přístavkové konstrukce a určuje jejich platnost Při stavbě větné používá samostatný větný člen, osamostatněný větný člen a elipsu Stavba textová - intonuje správně vsuvky v mluveném projevu Doplňuje interpunkci vsuvky do psaného projevu			
Komunikační a slohová výchova				
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci V mluveném připraveném i improvizovaném vypravování využívá vhodně verbálních i neverbálních prostředků řeči	Zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje Vyhledá je v zadaném textu S jistotou používá přímou řeč Odstraní stylistické chyby a formulační neobratnosti Napíše vypravování na libovolné téma uplatní v něm všechny získané vědomosti Pracuje s uměleckou literaturou Vyhledá hlavní postavy, pojmenuje hlavní téma příběhu, změní přímou řeč na nepřímou Výrazně a s pochopením přednese ukázkou z knihy	Vypravování (běžné i v umělecké oblasti)	9.	Mediální výchova
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Na základě svých zájmů využívá poznatky k tvořivé práci s textem	Rozliší popis statický a dynamický Porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený, vyhledá příklady v učebnici Uvede, jak členíme charakteristiku Charakterizuje nějakou obecně známou osobnost V subjektivně zabarveném popisu ovládá použití zajímavých a výstižných stylistických prvků (metafora, personifikace, eufemismus...) Stručně popíše předem zvolený děj	Popis a charakteristika - popis předmětu - charakteristika osob - popis děje - popis pracovního postupu	9.	

	Podle předlohy popíše pracovní postup Dbá na správný systém, využití vhodných sloves a bezchybná pojmenování			
	Vyplní různé druhy poukázek a tiskopisů podle návodu Vyplní formulář objednávky nějakého zboží	Tiskopisy	9.	Informatika
Využívá získané poznatky k tvořivé práci s textem	Zúročí znalosti z předchozích ročníků a společně s rodinnými příslušníky sestaví jakýsi „strom života“ Napíše vlastní životopis Vyplní formulář na různé druhy životopisů na PC (profesní, moderní, Elegantní...)	Životopis	9.	Informatika
Dokáže reprodukovat text, vyhledá klíčová slova, pojmenovat hlavní myšlenky	Upevní si předchozí vědomosti Zpracuje výklad nějakého odborného textu, využije odborných termínů	Výklad	9.	všechny předměty
Využívá základy studijního čtení Formuluje hlavní myšlenky Vytvoří výpisky, výtah, referát	Pořídí výtah z předneseného výkladu	Výtah	9.	všechny předměty
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a stylisticky správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých schopností	Upevní si vědomosti z 8. ročníku Vyhledá v textu hlavní myšlenku, hodnotící prvky autora, vyjádří svůj názor Napíše úvahu na dané téma	Úvaha	9.	Mediální výchova komunikace, kooperace ČJ, OV, Výchova ke zdraví, Informatika
Dokáže se zapojit do diskuse, řídit ji Respektuje pravidla dialogu	Vyjmenuje charakteristické znaky diskuse Vytvoří různá zahájení diskuse Zvolí aktuální téma mezi spolužáky a diskusi provede	Diskuse	9.	Mediální výchova všechny předměty
Odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení Ověřuje fakta pomocí otázek a porovnává s různými informačními zdroji Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický	Charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát, interview Pracuje s tiskovinami, vyhledává zadané publicistické útvary Některé články z textu vlastními slovy zhodnotí a okomentuje Pokusí se o vlastní tvorbu	Publicistické útvary - zpravodajské (zpráva, oznámení, inzerát, interview) - úvahové - přechodné (reportáž, fejeton)	9.	Mediální výchova OV, Dějepis

postoj	Utvoří přehled nejběžnějších deníků, všimne si jejich zaměření a rozvržení vlastního obsahu			
	Charakterizuje proslov, uvede jeho využití Uvede stavbu proslovu Sestaví vlastní jednoduchý proslov na určité téma, vhodným způsobem ho přednese	Proslov	9.	
	Uvede vhodnost volby jazykových prostředků Rozliší prostředky neutrální a stylisticky zabarvené Vyjmenuje různé formy projevu (prostěsdělovací, odborný, publicistický, umělecký) Uvede jejich charakteristické znaky	Souhrnné poučení o slohu	9.	ČJ - práce s literárními texty
Literární výchova				
Dokáže porovnat literární dramatické i filmové zpracování téhož námětu Vytvoří si přehled o základních literárních směrech Literární text přiřadí k literárnímu žánru	Vyjmenuje rysy pohádky, rozliší pohádku kouzelnou a moderní, uvede příklady českých a světových autorů Odliší pohádku a pověst, pozná pověst národní a regionální, uvede známého autora Přečte si povídkovou knihu a uvede charakteristické rysy Uvede základní rysy románu, zařadí díla a jejich autory Upevní si pojmy z filmového prostředí (scénárista, režisér, filmový a technický scénář) Zhlédne filmovou adaptaci lit. díla a porovná s literární předlohou Vyhledá v časopisu fejeton, pořídí seznam některých současných známějších fejetonistů Upevní si vědomosti v oblasti divadla	Literatura podle žánrů - pohádka - pověst - povídka - román - film a filmová adaptace - fejeton - divadelní hra - poezie - písňové texty - populárně-naučná literatura - literatura faktu	9.	Mediální výchova (fejeton, film) MKV - odraz v lidských vztazích HV, VV, OV, Informatika

	(herci, režie, scéna, prolog a epilog, premiéra a derniéra, monolog a dialog) Vyjmenuje naše i světové dramatiky a jejich díla Zhlédne divadelní představení a zhodnotí je Uvede příklady nejznámějších divadel V poezii pracuje s textem, vyhledá básnické prostředky, naučí se z paměti báseň Na základě vlastní četby vysvětlí postatu a cíle literatury faktu a populárně naučné literatury Poznatky využije i v dalších předmětech			
	Zopakuje a upevní si vědomosti z 8. ročníku Prezentuje dojmy z vlastní dosavadní četby Aktivně pracuje s knihou	Hlavní vývojová období české literatury	9.	Dějepis, OV
	Přečte si ukázky z knih o 1. sv. v. Uvede příklady autorů a jejich děl Vyjádří hlavní myšlenky a popíše, proč tato literatura vznikla Vysvětlí pojmy satira, situační a slovní humor	Literatura 1. sv. války	9.	MKV - lidské vztahy VZEGS - zájem o dění v Evropě OV, Dějepis
Dokáže reprodukovat text	Uvede nejznámější představitele a přečte si ukázky jejich básní Pracuje s textem Vyvodí témata básní, vyhledá básnické prostředky Opakuje teoretické poznatky o stavbě básní	Poezie mezi 1. a 2. sv. válkou	9.	
Rozumí významu a smyslu čteného textu	Uvede nejznámější představitele Přečte si ukázky z jejich tvorby a pracuje s textem Vyjádří vlastní názor na přečtený text Charakterizuje hlavní postavy a vztahy mezi nimi, dobu a prostředí	Próza mezi 1. a 2. sv. válkou	9.	VZEGS - porovnání naší a evropské literatury OV, Dějepis

	Přečte si celý román významného autora tohoto období			
Chápe roli divadla v jednotlivých historických obdobích	Charakterizuje závažnost a aktuálnost některých divadelních témat Zná informace o Osvobozeném divadle Doplní si poznatky o divadelní tvorbě K. Čapka, objasní hlavní myšlenky jeho dramát, některá vyjmenuje	Divadlo mezi 1. a 2. sv. válkou	9.	VZEGS, MKV - dosah některých divadelních témat za hranice a mimo naši kulturu OV, Dějepis, VV, HV
Dokáže vyhledat důležité informace z různých zdrojů, vhodně je zpracovat a využít	Seznámí se s autory tohoto období Přečte si ukázky z děl těch nejznámějších Pracuje s textem (uvede hlavní témata, myšlenky, charakterizuje postavy) Odliší literaturu hodnotnou od konzumní Uvede příklady autorů, kteří po r. 1968 odešli do exilu Přečte si některé ukázky z jejich děl Opírá se o historické události Vysvětlí pojem samizdat, uvede příčiny vzniku této literatury Zná některé autory samizdatové literatury	Literatura po r. 1945 - literatura exilová - literatura samizdatová	9.	VZEGS - porovnání naší a evropské poválečné literatury, svoboda projevu OV, Dějepis
Vybírá si hodnotnou četbu Písemně i ústně formuluje své dojmy na přečtený text Vytvoří si přehled o známých českých spisovatelích	Vyjmenuje některé současné české autory Uvede, kteří dosáhli popularity i za hranicemi, uvede nositele Nobelovy ceny za literaturu Přečte si ukázky z děl některých těchto autorů a charakterizuje je Dokáže vyjádřit vlastní názor na přečtený text	Současná literatura	9.	OV, Informatika, Dějepis
Orientuje se v literárním textu Dokáže přiřadit nejznámější postavy a díla k autorovi Vytvoří si přehled o známých světových spisovatelích	Zopakuje si vědomosti z předchozích ročníků Uvede nejznámější světové autory a příklady jejich děl Tyto informace doplní o poznatky z literatury 20. století Přečte si ukázky z některých děl,	Světová literatura	9.	VZEGS - objevujeme Evropu Dějepis, OV, Informatika

	pojmenuje hlavní téma, charakterizuje postavy, zařadí hrdinu k názvu knihy a k autorovi Formuluje vlastní názor na přečtený text			
--	---	--	--	--

6.1.2 Cizí jazyk

6.1.2.1 Anglický jazyk

Autoři:

Mgr. Václava Wipplingerová

Mgr. Jaroslava Potočká

Mgr. Renata Dušková

Mgr. Iva Mráčková

Mgr. Šárka Petrásková

Mgr. Pavlína Ellis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován od třetího do devátého ročníku v časové dotaci dle učebního plánu.

Výuka anglického jazyka na základní škole vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je k praktickému užívání jazyka. Angličtina je totiž jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí i dospělých (s angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem). Důraz je kladen na rozvoj především komunikačních dovedností.

Na 1. stupni je pozornost v hodinách zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Výuka na 2. stupni navazuje na probrané učivo ve 3. – 5. třídě. Jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností. Žáci se učí rozumět přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích, pohotově se vyjadřovat v běžných každodenních situacích, stručně vyjádřit svůj vlastní názor ústně i písemně, využívat četby k získávání nových poznatků, pracovat se slovníky, dalšími příručkami a internetem, znát nejdůležitější informace o zemích, kde se mluví anglicky. Žáci na 2. stupni tedy pracují ve větší míře s autentickými texty, konverzuji spolu anglicky ve větších celcích. Mají pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Učitel pracuje s počtem žáků tak, aby nebyly překročeny zákonné normy. Výuka probíhá nejen v tradiční podobě, ale i skupinového vyučování. Během školního roku jsou do vyučování zakomponovány projekty, v nichž lze využít i spolupráce se zahraničními školami.

Výuka je realizována v učebnách cizích jazyků, popř. je využívána učebna výpočetní techniky. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC.

Anglický jazyk navazuje téměř na všechny předměty, které se vyučují na naší škole.

V běžné vyučovací hodině lze využít metody výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě. Je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací.

Žáci mají možnost účastnit se olympiád, různých krátkodobých projektů, popř. výjezdů do zahraničí.

Do Anglického jazyka integrujeme vybraná témata z těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl předmětu

Předmět přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. **Pochopením jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.** Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Dalším cílem předmětu je postupné odstraňování jazykové bariéry a zvýšení mobility jednotlivců nejen v osobním životě, ale i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat různé kulturní tradice, **rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.**

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci chápou důležitost schopnosti komunikovat anglicky
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci se nebojí mluvit anglicky s cizím člověkem
- žáci řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- žáci umí opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině (hovoří spolu anglicky v rámci své úrovně)
- žáci si umí v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc či radu

Kompetence občanské

- žáci získávají představu o zvycích v anglicky mluvících zemích
- žáci respektují názory ostatních

Kompetence pracovní

- žáci samostatně pracují se slovníky
- žáci využívají anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk			Období: 1. – 2.
Očekávané výstupy oblasti	Očekávané výstupy školní	Učivo	Ročník	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Řečové dovednosti				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Umí pozdravit, rozloučit se, představit se, oslovit osobu, vyjádřit souhlas a nesouhlas. Umí počítat do dvaceti Vyjmenuje anglickou abecedu, hláskují své jméno. Umí vyjmenovat a poznat základní barvy.	Introduction Pozdrav, rozloučení Souhlas, nesouhlas Zdvořilostní fráze Pokyny, příkazy	3.	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Umí vyjmenovat některé školní pomůcky, určí jejich počet a barvu Umí vytvořit a poznat jednotné a množné číslo podstat. jmen. Umí položit otázku a jednoduše odpovědět.	My classroom Množné číslo podstat. jmen Jednoduché otázky, odpovědi Používání 1. os. j. č. – já jsem Číslice 11 – 20, Některá anglická jména	3.	
Přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Umí představit členy rodiny. Používá tvary slovesa „to be“ Umí vyjmenovat čísla od 20-100.	My family Časování slovesa BÝT, zápor Jednoduchý popis osoby Jednoduché otázky a odpovědi Přivlastňovací zájmena jeho, její Číslice 21 - 100	3.	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Určují místnosti v bytě. Umí jednoduchými větami pohovořit o svém městě, zemi, kontinentu.	My home Popis domu, bytu Názvy místností Předložky – in, at = v, ve, from = z, ze Osobní zájmena Přivlastňovací zájmena Názvy některých měst, zemí	3.	

	Umí pojmenovat domácí zvířata. Používá tvary sloves „to be“, „to have got“ Umí vytvořit otázku u těchto sloves.	My pets Sloveso MÁM - otázka Sloveso BYT - otázka Názvy zvířat – domácích mazlíčků Názvy některých částí těla zvířat.		
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Umí pojmenovat hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle, pod Umí používat tzv. existenční vazbu – there is, there are	My room Neurčitý člen – a, an Názvy některých hraček Předložky – na, v, pod, vedle Názvy nábytku Existenční vazba Pojmy rozdílný, shodný	3.	
	Pojmenují části hlavy, užívají slovesný tvar „to have got“ i „to have not got“ Pojmenují i základní části těla. Umí vytvořit jednoduché věty o sobě i o rodině	Me and my friends Části hlavy, obličeje Časování slovesa MÁM, zápor Základní části těla Popis kamaráda, osoby	3.	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Umí pohovořit o Vánocích, některých zvycích.	Christmas Názvy vánočních věcí, pojmů Názvy vánočních dnů Vánoční píseň	3.	
Poslech s porozuměním				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Umí pozdravit, rozloučit se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas.	Revision	4.	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě Prezentuje jednoduché básničky a písničky Řeší jednoduché situace související se seznamováním	Revision	4.	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy	Leisure time activities Přítomný čas prostý - kladná věta, zápor, otázka, krátká odpověď Přivlastňovací pád	4.	

Mluvení				
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Formuluje otázky a odpovídá na ně Písemně obměňuje krátké probrané texty Získá základní slovní zásobu Umí udržet pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení	Easter Final revision Procvičení	4.	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Seznámí se se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací.	My hobbies Sloveso can, can't -kladná věta, zápor, otázka, krátká odpověď	4.	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Odpovídá na jednoduché otázky Dokáže vytvořit a položit otázku		4.	
Čtení s porozuměním				
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Porozumí jednoduchým textům Vyhledá základní informace Prezentuje jednoduché básničky a písničky	Clothes Přítomný čas průběhový - kladná věta, zápor, otázka, krátká odpověď	4.	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pracuje s jednoduchými texty – básničky, písničky, povídky	Clothes Přítomný čas průběhový - kladná věta, zápor, otázka, krátká odpověď	4.	
Produktivní řečové dovednosti				
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Seznamuje se s názvy zemí, národností, jazyky Procvičuje rozdíl v používání přítomného času prostého s přítomným časem průběhovým	People	4.	Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech
Psaní				
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o	Uvědomění si rozdílu mezi fonetickou a psanou formou jazyka	My favourite food and drink Sloveso to like-kladná věta,	4.	

sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		zápor, otázka, krátká odpověď		
	Písemně obměňuje krátké probrané texty Časové údaje, části dne Tvoření vět v přítomném čase prostém	My school		
Vyplní osobní údaje do formuláře	Umí použít osobní údaje ve formulářích	krátký životopis	4.	
Poslech s porozuměním				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Umí pozdravit, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas.	Revision School, school, school. Free time. My mother is a doctor. Our naughty class.	5.	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl	Animals Old MacDonald had a farm. Excuse me. Where are the tigers? This animal lives in the mountains. Let's play a guessing game. Časování slovesa to have minulý čas	5.	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Rozumí audiovizuálním dílům			
Mluvení				
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Umí pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé poděkovat a odpovědět na poděkování Používá názvy obchodů Seznámení s anglic.měnou	Shopping What kind of films do you like? Can I help you? Where's the bookshop. Internet shopping. Přítomný čas prostý-I would like	5.	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Umí navázat kontakt s konkrétní osobou Vyžádá jednoduchou informaci	In the past It's a long time ago. Mary Middling had a pig. What could you do when you	5.	

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Odpovídá na jednoduché otázky Dokáže vytvořit a položit otázku	were six? Travelling in time. Minulý čas -pravidelná slovesa- kladná věta, otázka, zápor	5.	
Čtení s porozuměním				
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky Umí používat základní slovní zásobu, např. na téma rodina, zvířata, škola, věci kolem nás.	Holiday I'm going to Spain in July. I'm going to collect fossils. Are you going to snorkel? Willie – Click's new robot.	5.	
	Vyjádřit souhlas a nesouhlas, radost Vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci	Countries and continents We live in Europe. United Kingdom and USA Canada and Australia. Final revision Birthdays. Prehistoric animals. Yesterday, today, tomorrow.		
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audio-orálně připravené texty umí říkanky, básničky, písničky a jiné texty Seznámí se s řadov. číslovkami Umí vyjmenovat měsíce v roce Seznámí se s minulým časem	Birthday When's your birthday? Who was born in January? Come to my birthday party on Friday. A birthday party. časování slovesa to be – kladná věta, zápor otázka, odpověď	5.	
Produktivní řečové dovednosti				
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci Orientuje se v obsahu jednoduchého textu	Leisure time activities Mary played the piano. Did you play chess last weekend? I went to the market last weekend. Have Fun with Englisch Board game	5.	

		Přítomný čas průběhový		
Psaní				
Napíše krátký text s použitím jednouchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Uvědomění si rozdílu mezi fonetickou a psanou formou jazyka	Revision Sloveso to like-kladná věta, zápor, otázka, krátká odpověď	5.	
Vyplní osobní údaje do formuláře	Umí použít osobní údaje ve formulářích	životopis	5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk			Období: 2. stupeň
Očekávané výstupy oblasti	Očekávané výstupy školní	Učivo	Ročník	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním				
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí poslechovým textům ze školního prostředí, doplňuje chybějící informace	- opakování a procvičování probraného učiva - škola - představování - množné číslo podstatných jmen - sloveso být - fráze použitelné v hodinách angličtiny	6.	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí konverzaci se slovesem „have“ (kdo co doma má – jaké rodinné příslušníky, jaké domácí mazlíčky)	- rodina, domácí mazlíčci - přivlastňovací pád - sloveso mít - otázky a krátké odpovědi	6.	
Mluvení				
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Mluví o tom, kde a jak kdo bydlí, umí se zeptat a odpovědět Zeptá se na čas, datum Umí něco přikázat a zakázat	- dům, byt - rozkazovací způsob (příkazy, zákazy) - řadové číslovky - datum, hodiny	6.	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Vyjadřuje, že někdo něco umí, nebo neumí, co rád jí a pije, co nemá rád, jak oslavuje narozeniny Umí vyjádřit, že se někde něco vyskytuje,	- oslava narozenin - jídlo a pití - způsobové sloveso „can“ (klad, zápor, otázky a krátké odpovědi)	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

	nebo nevyskytuje	- vazba There is/There are...		
Vypráví jednoduchý příběh či událost	Popíše, co kdo dělá právě v tuto chvíli Vypráví o návštěvě, které chce ukázat, jak může strávit čas v ČR	- návštěvy, ČR - přítomný čas průběhový (klad, zápor, otázky a krátké odpovědi)	6.	
Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluví o opakujících se činnostech, o svých zálibách a zálibách ostatních Popíše běžné zvyky	- britská škola, naše škola - mimoškolní aktivity - přítomný čas I. (kladné, záporné věty) - příslovce vyjadřující opakovanost děje	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá
Čtení s porozuměním				
Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Vyhledá v angl. časopisech text, kde se mluví o oblečení, módě či nakupování a základním informacím rozumí	- oblečení, nakupování - ukazovací zájmena - přítomný čas prostý II. - doplňovací otázky - zjišťovací otázky a krátké odpovědi	6.	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozumí textu k danému tématu a vybírá určené informace	- školní výlet, zvířata - srovnávání přít. času prostého a průběhového	6.	
Psaní				
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Umí napsat základní údaje o sobě, vyplnit formulář, popsat svůj víkend, své prázdniny	- víkend, prázdniny, počasí - minulý čas prostý I. (sloveso TO BE, pravidelná slovesa)	6.	
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Popíše své město Napiše jednoduchý text o tom, co dělal, kde byl (v minulém čase)	- prohlídka města, orientace ve městě - minulý čas sloves II. (min.čas nepravidelných sloves)	6.	
Poslech s porozuměním				
Rozumí informacím v jednoduchých	Rozumí vyprávění o tom, kdo kde byl o	- prázdniny, cestování	7.	

poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	prázdninách a co dělal	- opakování a procvičování probraného učiva - minulý čas prostý		
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí sdělením, že někdo musí nebo nemusí něco dělat, co může dělat ve volném čase	- trávení volného času - povinnosti - způsobová slovesa must, can (klad, zápor)	7.	
Mluvení				
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Zeptá se, zda někdo musí, nebo nemusí něco udělat, jaké jsou svátky v Anglii, USA..., jak probíhají oslavy	- svátky, oslavy - sloveso to have to... (klad, zápor, otázky, krátké odpovědi)	7.	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Zvládá základní slovní zásobu z tématu Mluví o množství, rozlišuje počítatelná a nepočítatelná podst. jména a správně je používá	- jídlo a pití - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - zájmena some a any - číslovky much a many	7.	
Vypráví jednoduchý příběh či událost	Mluví o nehodách a bezpečnosti na silnici Porovnává vlastnosti osob a věcí	- bezpečnost na silnici - stupňování přídavných jmen - srovnávání (than..., as – as)	7.	
Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluví o plánech do budoucna Navrhne nějaký nápad nebo myšlenku	- první pomoc - budoucí čas s GOING TO - otázky a krátké odpovědi	7.	
Čtení s porozuměním				
Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Vyhledává v textu informace z oblasti sportu Vyhledává v textu tvary předpřítomného času a odůvodňuje jejich užití	- oblíbené činnosti, sport - předpřítomný čas (klad, zápor, otázky) - příslovce používaná s předpřítomným časem	7.	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Čte text o životním prostředí a vyhledává odpovědi na otázky, rozhoduje, zda je dané tvrzení správné	- životní prostředí - příslovce (+výjimky)	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá
Psaní				

Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napiše o tom, co někdo bude nebo nebude dělat, o vlastních plánech a představách o budoucnosti	- život v budoucnosti - budoucí čas vyjádřený pomocí WILL (klad, zápor, otázky)	7.	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Reaguje na písemné sdělení v minulém čase, vyjadřuje, co se dělo v minulosti, kde kdo byl, nebo nebyl	- minulý čas průběhový - rozdíl v použití minulého času prostého a předpřítomného - realie Velké Británie	7.	
Poslech s porozuměním				
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí popisu cesty, vyprávění o prvním školním dni, o pocitech lidí v různých situacích	- nová škola, pocity, popis cesty - opakování (minulý čas prostý a předpřítomný čas)	8.	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí konverzaci na dané téma Zváží návrh a formuluje podmínku Vyjádří přání	- sport, televize, trávení volného času - zástupné one/ ones - podmínkové věty I.	8.	
Mluvení				
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Hovoří o objevech a vynálezech Zeptá se, jak fungují přístroje Někoho či něco blíže popíše	- vynálezy, věda a technika - vztažné věty	8.	
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Popíše pamětihodnosti a turistické atrakce Popíše někomu cestu, hovoří o prostředcích hromadné dopravy Hovoří o životě ve městě	- pamětihodnosti, život ve městě, doprava - Londýn - minulý čas průběhový	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
Vypráví jednoduchý příběh či událost	Vypráví o tom, v jaké cizí zemi byl a jak se tam domluvil Hovoří o různých národnostech	- rozdílnost kultur, jazyky - zvrtná zájmena - to be allowed to (smět, moci)	8.	
Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluví o trávení volného času Vyjádří okamžité rozhodnutí Popíše, jak telefonuje a jak zanechává zprávu	- volný čas, plány, telefonování - tázací dovětky - vyjádření budoucích plánů	8.	
Čtení s porozuměním				
Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních	Vyhledává v textu slova americké angličtiny (srovnává je s britskou	- jídlo, pití - americká angličtina, Florida	8.	Výchova k myšlení

autentických materiálech	angličtinou) Umí vyhledat informace, co by se mohlo stát	- podmínkové věty II. - slovesa se dvěma podměty		v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	V textu vyhledává konkrétní informace, odůvodňuje užití předložek „since“ a „for“	- příroda, tradice - Aljaška - předpřítomný čas se „since“ a „for“	8.	
Psaní				
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Píše, kdo co rád/nerad dělá, v čem je někdo dobrý/špatný, jakou má kdo náladu	- zlatá horečka, festivaly - Kalifornie - gerundium	8.	
Poslech s porozuměním				
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Rozumí základním informacím o New Yorku (místa zapisuje do mapy) Rozumí sdělení, že se něco stalo před jinou událostí	- svátky - USA, New York - předminulý čas	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
Mluvení				
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Mluví o životě ve škole, o svých spolužácích, o tom, proč je alkohol za volantem nebezpečný Vyjadřuje, kde a kdy bylo či bude něco vykonáno, z čeho je něco uděláno nebo z čeho se něco skládá	- život ve škole - kampaň proti alkoholu za volantem - Nebraska - trpný rod	9.	
Vypráví jednoduchý příběh či událost	Hovoří o předsudcích (může doložit na konkrétním příkladu z vlastní zkušenosti) Vyjádří, co říkají či si myslí druzí	- předsudky - Velká Británie tradiční i moderní - nepřímá řeč	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluví o sobě a svých plánech do budoucna Domluví si schůzku	- život mladých lidí - vedlejší věty příslovečné časové	9.	
Čtení s porozuměním				

Vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Najde informace v textu o jednotlivých povoláních a jejich náplni Neznámé pojmy vyhledává ve slovníku	- povolání a činnosti - svět práce - posun časů v nepřímé řeči - práce se slovníkem	9.	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Převede otázky v textu do nepřímé řeči	- rozdílnost kultur - Austrálie - otázky v nepřímé řeči	9.	MKV - Multikultura
Psaní				
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vyjádří své představy života v budoucnosti Vyjádří domněnky o budoucnosti, o tom, jak bude vypadat jeho rodina, jaké bude mít povolání atd.	- život v budoucnosti, rodina - vyjadřování budoucnosti	9.	

6.1.3 Další cizí jazyk

6.1.3.1 Německý jazyk

Autor:

Mgr. Iva Mráčková

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován v 7. až 9. ročníku, disponuje dvěma hodinami týdně.

Předmět seznamuje žáky s dalším cizím jazykem. Žáci jsou vedeni k samostatnému užití německého jazyka. Seznamují se se základními pravidly komunikace v běžných každodenních situacích, probírány jsou stěžejní tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, příroda a počasí atd.

Výuka probíhá v jazykové učebně, podle potřeby v počítačové učebně, kde žáci pracují se speciálním programem zaměřeným na německý jazyk. Možné jsou také různé exkurze, které tematicky vhodně doplňují výuku. V předmětu Německý jazyk žáci používají poznatky zejména z dalších předmětů oblasti Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura a Anglický jazyk), a to především terminologii.

Metody jsou vybírány podle potřeby, základem jsou podle aspektu didaktického metody slovní, především monologické (výklad), dialogické (diskuze na určité téma), metody práce s učebnicí, knihou. K určitému oživení patří i metody motivační, hra, různé kombinace metod s vyučovacími pomůckami. Žáci jsou vyučováni v tzv. frontálním typu výuky, někdy je volena podle potřeby i skupinová práce.

Do Německého jazyka integrujeme vybraná témata z těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k zamyšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl předmětu

Německý jazyk přispívá k chápání a objevování nových skutečností. **Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.** Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci Evropské unie. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení možnosti mobility jednotlivců jak v osobním životě, ve studiu, tak v pracovním uplatnění. Znalost cizího jazyka umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných států, **rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.**

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k vyhledávání, správnému třídění informací, užívá funkční terminologii, klade důraz na individuální rozdíly mezi žáky a jejich znalostmi.

Žáci pod vedením učitele

- vyhledávají a třídí informace, které propojují ve vyšší významové celky

- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- užívají správně terminologii
- užívají aktivně prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává úkol, který předpokládá více různých variant řešení.

Žáci pod vedením učitele

- vyhledávají informace k řešení problému
- využívají již dříve získané vědomosti a dovednosti k objevování různých
- variant řešení
- samostatně řeší problémy
- rozhodují o vhodných způsobech řešení

Kompetence komunikativní

Učitel podporuje u vybraných úkolů práci ve skupině, aktivně žáky vede k toleranci a výstižné argumentaci.

Žáci pod vedením učitele

- přesně formulují a vyjadřují své myšlenky a názory logicky, výstižně a
- kultivovaně
- dokáží se vyjádřit jak formou písemnou, tak ústní
- zapojují se do diskuse, naslouchají jiným lidem a dokáží reagovat na jejich
- podněty
- rozumí různým druhům textu a využívají informační a komunikační
- technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky podporuje, vyžaduje slušné chování, vede je k dodržování pravidel

Žáci

- spolupracují ve skupinách
- spoluvytváří vhodné klima a příjemnou atmosféru pro práci

Kompetence občanské

Učitel žáky podporuje v jejich činnostech, motivuje je k zájmu o národní tradice a kulturu.

Žáci pod vedením učitele

- jsou vedeni učitelem k ochraně národních tradic a historického a kulturního
- odkazu
- respektují náboženské a jiné přesvědčení lidí
- účinně se zapojují do kulturního života

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k dodržování základních bezpečnostních pravidel při práci, podněcuje žáky k využívání osvojených vědomostí i dovedností v běžném životě.

Žáci pod vedením učitele

- dodržují bezpečnostní pravidla

- si osvojují hygienu práce
- využívají svých znalostí, schopností a dovedností v běžném životě

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk			Období: 2. stupeň
Očekávané výstupy oblasti	Očekávané výstupy školní	Učivo	Ročník	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním				
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí jednoduchým sdělením a pokynům učitele a adekvátně na ně reaguje	- pravidla výslovnosti a pravopisu - rozkazovací způsob	7.	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí základním pozdravům a frázím Dokáže pojmenovat základní lidské činnosti Na základě slyšeného řekne, kdo co dělá	- pozdravy - oslovení - prosba, poděkování - přítomný čas, časování sloves - otázka „Was macht er?“	7.	
Mluvení				
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Pojmenuje některá zvířata, předměty, správně označí, kdo tyto předměty vlastní Umí se zapojit do základních konverzačních situací	- pojmenování předmětů - otázka „Was ist das?“ - rozšiřování slovní zásoby – práce se slovníkem	7.	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Pojmenuje činnosti, uvádí vlastnosti osob, předmětů	- 1., 4. pád podstatných jmen - přídavná jména v přísudku	7.	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Pojmenuje jednotlivé členy rodiny, vysvětlí vztahy, správně určí, kdo je kdo Umí se jednoduše zeptat nebo odpovědět	- časování sl. být – sein - přív. zájmena „mein, dein“ - rozšiřování slovní zásoby – meine Familie, meine Hobbys	7.	
Čtení s porozuměním				

Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Dokáže vyslovit a správně číst nahlas slova patřící k základní konverzaci a rozumět jim (rodina, škola, nákupy, koníčky...) Pojmenuje dny v týdnu	- pořádek slov ve větě - Meine Woche – nová slovní zásoba - meine Schule und ich- rozšiřování slovní zásoby - sloveso „haben“	7.	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Dokáže bez chyb používat čísla, určí celé hodiny, odpoví tak na otázku Kolik je hodin?	- Wie spät ist es? - Nummern - Was kostet...? - ich möchte	7.	
Psaní				
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Umí se představit a vyplnit formulář se základními údaji o sobě	- představování	7.	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodin, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Dokáže popsat činnosti, řekne, co dělá jaký den.	- vyprávění v přítomném čase - meine Hobbys	7.	
Poslech s porozuměním				
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí popisu pokoje (kontrola porozumění – obrázky)	- Mein Zuhause (popis bytu, vybavení pokojů)	8.	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat	Rozumí významu nepravid. sloves geben, essen, nehmen, essen, gehen, laufen a způsobovým slovesům können a müssen v celém jejich paradigmatu (včetně rozkazu) – dokáže je v poslechových textech rozlišit	- časování nepravidelných sloves geben, nehmen, essen, lesen, laufen a způsobových sloves können a müssen	8.	
Mluvení				
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Při tvorbě vět dodržuje správný pořádek slov a větný rámec, věty používá v rozhovorech	- pořádek slov, větný rámec (infinitiv na konci věty) - bezspojkové věty	8.	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,	Umí vést jednoduchou konverzaci na téma nakupování, stravování, sport,	- tematické okruhy: Essen, Kochen und Obst, Auf dem	8.	

rodin, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	volný čas, záliby, svátky, móda Mluví o těle, oblečení a módě	Markt , Einkaufen, Freizeit, Sport, Ferien, Mode - pojmenuje některé druhy pokrmů, ovoce, zvířat, sportů, volnočasových aktivit, svátků během roku, oblečení		
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Vytváří a aktivně používá 1., 3. a 4. pád podstatných jmen se členem určitým, neurčitým, přivlastňovacími zájmeny (mein dein) a záporným zájmenem kein Vytvoří množné číslo u probíraných podstatných jmen Aktivně používá některé předložky se 3., 4. a 3. a 4. pádem Používá tyto tvary v konverzaci u probíraných témat	- jed.čís. pod.jmen- 1., 3. a 4. pád - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena mein, dein- 3. a 4. pád- zájmeno wer - 1., 3. a 4. pád - 3. a 4. pád os. zájmen ich, du - předložky se 3. pádem- zu (zum, zur), bei (beim) - předložky se 4. pádem- für, gegen, ohne - předložky se 3. a 4. pádem- auf, in (ins, im), unter	8.	
Čtení s porozuměním				
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí základním orientačním bodům ve městě, popisu cesty do školy. Rozumí jednoduchým větám v minulosti.	- „Meine Stadt“ - tvorba perfekta (min. času)	8.	
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Umí přečíst i psát blahopřání, pozvánky, mluvit o oslavách + říci, kde byl, co měl	- „Partys“ - spojka „deshalb“ - minulý čas sloves „sein“ a „haben“	8.	
Psaní				
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Odpoví písemně na blahopřání, omluvu, pozvánku, prázdninovou pohlednici, dopis Tvoří sám jednoduchá sdělení jako je blahopřání atd.	- jednoduchá sdělení: Adresse, Glückwunsch, Entschuldigung, Einladung, Ferienpostkarte, Brief	8.	

Poslech s porozuměním				
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Dokáže rozlišit správně minulé časy sloves způsobových ve větách. Rozumí textu o elektronických médiích Rozpozná vedlejší věty	- „Bilder und Töne“ - préteritum způsobových sloves - podmět man - vedlejší věty (wenn)	9.	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkající se každodenních témat	Rozumí, když někdo mluví o svých pocitech, popisuje život ve škole, věci a osoby, říká, co se mu líbí a co ne...	- „Mehr über mich, meine Gefühle“ - zvrtná slovesa, přídavná jména	9.	
Mluvení				
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodin, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Vypráví, jaké byly prázdniny, mluví o počasí	- „Wie war's in den Ferien“ - další slovesa v minulém čase	9.	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Správně pojmenuje osobními zájmeny a jejich různými pády vztahy mezi osobami. Mluví o plánech, povoláních...	- „Meine Pläne“ - hlavní, vedlejší věty (dass, weil) - osobní zájmena er, sie – 3. a 4. pád	9.	
Čtení s porozuměním				
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Rozumí textu (chatu) a básni o přátelství Popisuje obrázky, doplňuje text, porovnává jednotlivé přátele	- „Freundschaft“ - Komparativ, als/wie	9.	
Psaní				
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Umí se písemně vyjádřit i v minulém čase a popsat své prázdniny, vyjádřit své pocity, psát o svých plánech, přátelích	- minulé časy (préteritum, perfektum)	9.	